

Ό,τι

ό,τι, αναφορ. αντων. [**<αρχ. ὅτι**], **ό,τι**. (Ακολουθούν 88 φρ.)·

- **απ' ό,τι φαίνεται**, βλ. λ. **φαίνομαι**·

- **ας γίνει ό,τι γίνει**, βλ. φρ. **ό,τι γίνει ας γίνει**·

- **ας γίνει ό,τι θέλει ή ας γίνει ό,τι θέλει να γίνει**, βλ. φρ. **ό,τι θέλει ας γίνει ή ό,τι θέλει να γίνει, ας γίνει**·

- **ας κάνει ό,τι θέλει ή ας κάνει ό,τι θέλει να κάνει**, βλ. φρ. **ό,τι θέλει ας κάνει ή ό,τι θέλει να κάνει, ας κάνει**·

- **ας λέει ό,τι θέλει ή ας λέει ό,τι θέλει να λέει**, βλ. φρ. **ό,τι θέλει ας λέει**·

- **ας λέει ό,τι λέει ή ας λέει ό,τι θέλει να λέει**, βλ. φρ. **ό,τι λέει ας λέει**. (Λαϊκό τραγούδι: **αφού μ' αρέσει να γυρνώ τον κόσμο τι τον μέλει; Τα λόγια του τα αψηφώ κι ας λέει ό,τι θέλει**)·

- **ας πει ό,τι πει ή ας πει ό,τι θέλει να πει**, βλ. φρ. **ό,τι θέλει ας πει**·

- **βγάζω με το μυαλό μου ό,τι λάχει**, βλ. λ. **μυαλό**·

- **βγάζω με το νου μου ό,τι λάχει**, βλ. λ. **νους**·

- **δεν είμαι ό,τι κι ό,τι! ή δεν είμαστε ό,τι κι ό,τι!** μη νομίζεις πως δεν έχω αξία, πως είμαι κάποιος τυχαίος: «εμένα θέλω να με σέβεται, γιατί δεν είμαι ό,τι κι ό,τι!». Ο πλ. και όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του. Συνών. **δεν είμαι άντε κι άντε!** ή **δεν είμαστε άντε κι άντε!** / **δεν είμαι όποιος κι όποιος!** ή **δεν είμαστε όποιοι κι όποιοι(!)**·

- **δεν είναι ό,τι κι ό,τι**, (για πρόσωπα ή πράγματα) έκφραση για να δηλωθεί πως το άτομο ή το πράγμα για το οποίο γίνεται λόγος, είναι σημαντικό, έχει ποιότητα, αξία: «αυτός δεν είναι ό,τι κι ό,τι γιατρός, είναι μεγάλος επιστήμονας || αυτός ο πίνακας δεν είναι ό,τι κι ό,τι, γιατί είναι ενός πολύ μεγάλου ζωγράφου»·

- **δώσε ό,τι καταλαβαίνεις**, βλ. λ. **καταλαβαίνω**·

- **έκανα ό,τι το καλύτερο**, βλ. λ. **καλύτερος**·

- **η νύφη ό,τι πάρει στην καβάλα**, βλ. λ. **νύφη**·

- **και ό,τι βρέξει ας κατεβάσει**, αδιαφορώ τελείως για το αποτέλεσμα. (Λαϊκό τραγούδι: **μα εγώ σε σένα έδωσα βάση και ό,τι βρέξει ας κατεβάσει**)·

- **κάνε ό,τι καταλαβαίνεις**, βλ. λ. **καταλαβαίνω**·

- **κάνε ό,τι νομίζεις**, βλ. λ. **νομίζω**·

- **κάνει ό,τι κατεβάσει η γκλάβα του**, βλ. λ. **γκλάβα**·

- **κάνει ό,τι κατεβάσει η κεφάλια του**, βλ. λ. **κεφάλια**·

- **κάνει ό,τι κατεβάσει η κούτρα του**, βλ. λ. **κούτρα**·

- **κάνει ό,τι κατεβάσει το κεφάλι του**, βλ. λ. **κεφάλι**·

- **κάνει ό,τι κατεβάσει το ξερό του**, βλ. λ. **ξερό**·

- *κάνω ό,τι λάχει ή κάνω ό,τι μου καπνίσει ή κάνω ό,τι μου κατέβει ή κάνω ό,τι μου κατεβαίνει ή κάνω ό,τι μου 'ρθει ή κάνω ό,τι μπορώ ή κάνω ό,τι φτάσει*, βλ. λ. [κάνω](#).
- *κάνω ό,τι περνάει απ' το χέρι μου*, βλ. λ. [χέρι](#).
- *λέω ό,τι λάχει ή λέω ό,τι μου καπνίσει ή λέω ό,τι μου κατέβει ή λέω ό,τι μου 'ρθει ή λέω ό,τι να 'ναι ή λέω ό,τι φτάσει*, βλ. λ. [λέω](#).
- *ο γιατρός είπε, σ' ό,τι λέει, να λέμε ναι*, βλ. λ. [γιατρός](#).
- *ό,τι αγαπάς ή ό,τι αγαπάτε*, έκφραση με την οποία προτρέπουμε στο συνομιλητή μας να μας ζητήσει οτιδήποτε, γιατί είμαστε πρόθυμοι να το πραγματοποιήσουμε.
- *ό,τι ανεβαίνει δεν κατεβαίνει*, βλ. λ. [κατεβαίνω](#).
- *ό,τι ανεβαίνει, κατεβαίνει*, βλ. λ. [κατεβαίνω](#).
- *ό,τι βάλει ο νους σου*, βλ. λ. [νους](#).
- *ό,τι βάλει ο νους του ανθρώπου*, βλ. λ. [νους](#).
- *ό,τι βάλει το μυαλό σου*, βλ. λ. [μυαλό](#).
- *ό,τι βάλει το μυαλό του ανθρώπου*, βλ. λ. [μυαλό](#).
- *ό,τι βγει ας βγει, ας γίνει ό,τι θέλει, δε νοιάζομαι, δεν ενδιαφέρομαι για το αποτέλεσμα: «εγώ θα ενεργήσω μ' αυτόν τον τρόπο, κι ό,τι βγει ας βγει»*.
- *ό,τι γίνει ας γίνει*, βλ. φρ. *ό,τι θέλει ας γίνει*.
- *ό,τι γίνεται ακούγεται*, βλ. λ. [ακούγομαι](#).
- *ό,τι γίνεται, δεν ξεγίνεται*, είναι τετελεσμένο: «δες απ' την αρχή κι αποφάσισε πώς θα γίνει το πράγμα, γιατί ό,τι γίνεται, δεν ξεγίνεται».
- *ό,τι γουστάρεις κι αγαπάς (ενν. θα κάνω, θα σου δώσω, θα σου αγοράσω)*, οτιδήποτε σου αρέσει, οτιδήποτε επιθυμείς.
- *ό,τι γράφει δεν ξεγράφει*, κανείς δεν μπορεί να αποφύγει τη μοίρα του, το πεπρωμένο του, το γραφτό του: «κανείς δεν μπορεί ν' αλλάξει τη μοίρα του, γιατί ό,τι γράφει δεν ξεγράφει».
- *ό,τι γυαλίζει, δεν είναι χρυσός*, βλ. λ. [χρυσός](#).
- *ό,τι δίνεις, παίρνεις*, ανάλογα με τα χρήματα που διαθέτει κανείς για να αγοράσει κάτι, θα είναι και η αξία του: «με τα λεφτά που διαθέτεις, το μόνο που μπορείς ν' αγοράσεις, είναι αυτό το μικρό αυτοκινητάκι, γιατί ό,τι δίνεις, παίρνεις».
- *ό,τι έγινε έγινε, α.* έκφραση αποδοχής για κάτι που δεν επιδέχεται διόρθωση, που είναι τετελεσμένο: «τώρα δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα, γιατί ό,τι έγινε έγινε!». *β.* έκφραση με την οποία παραγράφουμε το παρελθόν, ιδίως μια κακή πράξη ή μια άσχημη σχέση, έκφραση συγχώρεσης ή συμφιλίωσης: «ό,τι έγινε έγινε, δώσε μου τώρα το χέρι σου να ξαναφιλιώσουμε».
- *ό,τι έχετε ευχαρίστηση*, βλ. λ. [ευχαρίστηση](#).
- *ό,τι έχω εμπρός μου, το λέγω του αντρός μου*, βλ. λ. [άντρας](#).

- *ό,τι έχω και δεν έχω*, όλη η περιουσία μου, τα πάντα που έχω στην κατοχή μου, στην ιδιοκτησία μου: «της πρόσφερε *ό,τι είχε και δεν είχε* κι αυτή στο τέλος του άφησε για έναν άλλον». (Λαϊκό τραγούδι: **ό,τι είχα και δεν είχα** μου τα μάσησες και μπατίρη στο φινάλε με παράτησες).
- *ό,τι ζητά η καρδιά σου*, βλ. λ. [καρδιά](#).
- *ό,τι ζητά η ψυχή σου*, βλ. λ. [ψυχή](#).
- *ό,τι θέλει ας γίνει ή ό,τι θέλει να γίνει, ας γίνει*, ένδειξη τέλειας αδιαφορίας για την έκβαση κάποιας ενέργειας ή υπόθεσης: «εγώ θα κάνω τη δουλειά, κι *ό,τι θέλει να γίνει, ας γίνει*». (Λαϊκό τραγούδι: *παραδόθηκα σε σένα, δε λογάριασα κανένα κι είπα τώρα **ό,τι θέλει ας γίνει***). Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το *έλα, μωρέ*.
- *ό,τι θέλει ας κάνει ή ό,τι θέλει να κάνει, ας κάνει*, έκφραση που δηλώνει πλήρη αδιαφορία για το πώς θα ενεργήσει κάποιος: «εγώ νίπτω τας χείρας μου κι *ό,τι θέλει ας κάνει*».
- *ό,τι θέλει ας λέει*, έκφραση που δηλώνει πλήρη αδιαφορία για τη γνώμη κάποιου: «εγώ θα την κάνω αυτή τη δουλειά κι αυτός *ό,τι θέλει ας λέει*».
- *ό,τι θέλει ας πει*, έκφραση που δηλώνει πλήρη αδιαφορία για τη γνώμη κάποιου: «εγώ θα κάνω αυτό που νομίζω κι αυτός *ό,τι θέλει ας πει* || εγώ θα την παντρευτώ κι ο κόσμος *ό,τι θέλει ας πει*». Πρβλ. *εγώ το πίνω και το λέω, γίνομαι στουπί και δε με νοιάζει σας ορκίζομαι ο κόσμος τι θα πει* (Λαϊκό τραγούδι).
- *ό,τι και να γίνει ή ό,τι κι αν γίνει*, σε κάθε περίπτωση, οπωσδήποτε: «ξεκίνα εσύ τη δουλειά και μη φοβάσαι, γιατί, *ό,τι και να γίνει, θα σε βοηθήσω*».
- *ό,τι και να γίνει, αυτός το βιολί του*, βλ. λ. [βιολί](#).
- *ό,τι και να γίνει, αυτός το χαβά του*, βλ. λ. *χαβάς*.
- *ό,τι και να κάνεις (ενν. δεν ωφελεί)*, έκφραση που δηλώνει απαισιοδοξία, με την έννοια ότι οποιαδήποτε ενέργεια δε θα φέρει το ποθούμενο αποτέλεσμα: «*ό,τι και να κάνεις, δε θα μπορέσεις να επανορθώσεις το κακό που του προξένησες* || *έγινε τόσο ισχυρός, που, ό,τι και να κάνεις, δε θα μπορέσεις να τον βλάψεις*». Πολλές φορές, άλλοτε προτάσσεται της φρ. και άλλοτε ακολουθεί το *τώρα*.
- *ό,τι και να πεις (ενν. χάνεις τα λόγια σου)*, έκφραση που δηλώνει απαισιοδοξία, με την έννοια ότι κάθε δικαιολογία, κάθε λόγος σου, δε θα φέρει το ποθούμενο αποτέλεσμα: «*ό,τι και να πεις, δε θα σε πιστέψει κανένας* || *ό,τι και να πεις στη δίκη, δε θα μπορέσεις να τον σώσεις, γιατί η ενοχή του είναι ολοφάνερη*». Πολλές φορές, άλλοτε προτάσσεται της φρ. και άλλοτε ακολουθεί το *τώρα*.
- *ό,τι και να σου είναι ψέμα ή ό,τι κα να σου πω θα είναι ψέμα*, βλ. λ. *ψέμα*.
- *ό,τι και να του κάνεις (ενν. δεν ωφελεί)*, έκφραση που δηλώνει απογοήτευση, με την έννοια ότι όπως και αν του συμπεριφερθείς δε θα φέρεις το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα: «*ό,τι και να του κάνεις αυτού του παιδιού, δεν είναι ποτέ ευχαριστημένο*».
- *ό,τι και να του πεις (ενν. χάνεις τα λόγια σου)*, έκφραση που δηλώνει απογοήτευση, με την έννοια ότι κάθε σου προσπάθεια, κάθε σου λόγος δε θα φέρει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα: «*έμπλεξε τόσο άσχημα αυτό το παιδί, που, ό,τι και να του πεις, δεν αλλάζει μυαλά*».
- *ό,τι κάνεις μόνος σου είναι γρήγορα καμωμένο*, βλ. λ. [μόνος](#).
- *ό,τι κι αν έχεις στην καρδιά*, βλ. λ. [καρδιά](#).
- *ό,τι κι αν έχεις στο μυαλό*, βλ. λ. [μυαλό](#).

- *ό,τι κι ό,τι*, (για πρόσωπα ή πράγματα) έκφραση για να δηλωθεί πως το άτομο ή το πράγμα για το οποίο γίνεται λόγος είναι ασήμαντο, δεν έχει ποιότητα, δεν έχει αξία: «έχει βρει έναν *ό,τι κι ό,τι* και τον έχει βάλει νυχτοφύλακα στο εργοστάσιό του || αγόρασε κι αυτός ένα αυτοκινητάκι *ό,τι κι ό,τι* και καμαρώνει σαν γύφτικο σκεπάρνι»·
- *ό,τι κινείται*, *πυροβολείται*, βλ. λ. [πυροβολούμαι](#)·
- *ό,τι κόβει το μαχαίρι γιατρεύεται*, *ό,τι κόβει η γλώσσα δε γιατρεύεται*, βλ. λ. [γλώσσα](#)·
- *ό,τι λάμπει*, *δεν είναι χρυσός*, βλ. λ. [χρυσός](#)·
- *ό,τι λάχει*, οτιδήποτε τύχει: «όταν πεινάει πολύ τρώει *ό,τι λάχει* || όταν βιάζεται φοράει *ό,τι λάχει*»·
- *ό,τι λαχταρά η καρδιά σου*, βλ. λ. [καρδιά](#)·
- *ό,τι λαχταρά η ψυχή σου*, βλ. λ. [ψυχή](#)·
- *ό,τι λέει ας λέει*, βλ. φρ. *ό,τι θέλει ας λέει*·
- *ό,τι λυγίζει δε σπάει*, όποιος συμπεριφέρεται με διαλλακτικό τρόπο, αποφεύγει επώδυνες καταστάσεις, βγαίνει κερδισμένος, ωφελημένος: «ν’ αφήσεις τις κόντρες και τους εγωισμούς και να θυμάσαι πως *ό,τι λυγίζει δε σπάει*»·
- *ό,τι μούτρα δείχνεις στον καθρέφτη*, *τέτοια κι αυτός σου δείχνει*, βλ. λ. [μούτρο](#)·
- *ό,τι να την κάνεις τη μύγα*, *στα σκατά θα πάει*, βλ. λ. [μύγα](#)·
- *ό,τι ξέρεις*, *ξέρω ή ό,τι ξέρεις εσύ*, *ξέρω κι εγώ*, δε γνωρίζω τίποτα περισσότερα από αυτά που γνωρίζεις και εσύ, και, κατ’ επέκταση, δεν ξέρω, έχω άγνοια: «τι έγινε με την υπόθεση του τάδε; -Ό,τι ξέρεις ξέρω»·
- *ό,τι πάρει η νύφη από μπροστά κι η λεχώνα στο κρεβάτι*, βλ. λ. [παίρω](#)·
- *ό,τι πεις εσύ αφεντικό!* βλ. λ. [αφεντικό](#)·
- *ό,τι ποθεί η καρδιά σου*, βλ. λ. [καρδιά](#)·
- *ό,τι ποθεί η ψυχή σου*, βλ. λ. [ψυχή](#)·
- *ό,τι ποθείτε*, *στην αγκαλιά σας να το βρείτε*, βλ. λ. [αγκαλιά](#)·
- *ό,τι πράξεις*, *θα εισπράξεις*, βλ. λ. [εισπράττω](#)·
- *ό,τι πρέπει*, (για πρόσωπα ή πράγματα) που είναι εντελώς κατάλληλο(ς), αυτό(ς) ακριβώς που χρειάζεται, ιδανικό(ς): «αυτός ο άνθρωπος είναι *ό,τι πρέπει* γι’ αυτή τη θέση || αυτό το έπιπλο είναι *ό,τι πρέπει* γι’ αυτή τη γωνιά του σαλονιού»·
- *ό,τι προαιρείσθε*, βλ. λ. [προαιρούμαι](#)·
- *ό,τι σπείρεις*, *θα θερίσεις*, ανάλογα με τις πράξεις και τους κόπους σου, θα έχεις και τις ανάλογες απολαβές: «ο νόμος της ζωής λέει, πως *ό,τι σπείρεις*, θα θερίσεις»·
- *ό,τι του φανεί του Στεφανή*, φαντάζεται, υπολογίζει ότι μπορεί να κάνει πράγματα τα οποία όμως στην πραγματικότητα αδυνατεί να κάνει: «του έχει καρφωθεί στο μυαλό ότι μπορεί να στήσει επιχείρηση χωρίς να έχει ένα ευρώ. -Ό,τι του φανεί του Στεφανή || έχει την εντύπωση πως θα τον πάρουμε μαζί μας, αλλά δεν ξέρει πως μας είναι πολύ αντιπαθητικός και θα τον αφήσουμε αμανάτι. -Ό,τι του φανεί του Στεφανή»·

- ό,τι τραβά η καρδιά σου, βλ. λ. [καρδιά](#).
- ό,τι τραβά η ψυχή σου, βλ. λ. [ψυχή](#).
- ό,τι φάμε (κι) ό,τι πούμε, έκφραση που δηλώνει προσήλωση στις υλικές απολαύσεις. (Λαϊκό τραγούδι: στην παλιοζωή που ζούμε να τι θα κερδίσουμε, **ό,τι φάμε ό,τι πούμε** κι ό,τι θα γλεντήσουμε).
- ό,τι φάμε, ό,τι πούμε κι ό,τι αρπάξει ο κώλος μας, βλ. λ. κώλος.
- ό,τι φέρει η τύχη, βλ. λ. [τύχη](#).
- ό,τι φέρνει η ώρα δεν το φέρνει ο χρόνος, βλ. λ. ώρα.
- όχι ό,τι κι ό,τι, βλ. λ. [όχι](#).
- σ' αυτή τη ζωή ό,τι δίνεις, παίρνεις, βλ. λ. ζωή.
- πες ό,τι καταλαβαίνεις, βλ. λ. [καταλαβαίνω](#).
- πήρε ό,τι σηκώνει η μύγα στο φτερό της, βλ. λ. [μύγα](#).
- της πήρε ό,τι πολυτιμότερο είχε, (για άντρες) βλ. λ. [πολύτιμος](#).
- τρώει ό,τι του δίνουν, βλ. λ. [τρώω](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας